Sinderen, 26 juni 2016

Geacht B en W, raadsleden,

Afgelopen donderdag 16 juni heeft de raadscommissie Maatschappelijke Ontwikkeling vergaderd over het plaatsen van 100 extra statushouders in de gemeente Oude IJsselstreek. In deze vergadering heeft mevrouw Tanja Dijenborgh van Vluchtelingenwerk spreektijd gekregen. Vluchtelingenwerk ondersteunt het plaatsen van de 100 extra vluchtelingen en is blij dat de gemeente dit ook wil, maar heeft toch een paar kanttekeningen. Ik citeer mevrouw Dijenborgh: ‘Dan gaat het om de bezorgdheid die we hebben ten aanzien van het welbevinden en de integratiemogelijkheden van de toekomstige vluchtelingen in Netterden en in Sinderen. Dit heeft te maken met 2 aspecten: er zijn weinig tot geen voorzieningen in deze kernen, en er zijn geen openbaar vervoersvoorzieningen.’ (Zie pagina 3 voor een volledige transcriptie van de bezwaren van Vluchtelingenwerk)

In gesprekken met dorpsbewoners, met voor- én tegenstanders, is dit gelijk vanaf het begin ook al vaak gehoord: ‘Waarom in Sinderen, hier is niets.’ Iemand zei: ’Dat is toch zielig voor die mensen…’ Ook op de bewonersavonden zijn deze bezwaren geuit. Sinderens Belang heeft over het gebrek aan voorzieningen en openbaar vervoer ook vragen gesteld. Kortom, het is dus al door veel mensen, uit verschillende hoeken, als bezwaar genoemd, en toch worden Sinderen en Netterden als geschikte locaties gezien.

Misschien komt dat omdat als belangrijkste uitgangspunt voor het huisvesten van 100 extra statushouders **directe beschikbaarheid** is. (Actieplan huisvesting en integratie van statushouders, pag. 9) Plan Kromkamp is inderdaad beschikbaar, maar er wordt niet gekeken naar wat de vraag van de statushouders is. Dit is in tegenspraak met de leidend principe nummer 4 van de gemeente: De vraag staat centraal, niet het aanbod. (Actieplan huisvesting en integratie van statushouders, pag. 14) De vluchteling vraagt een plaats om te wonen waar voorzieningen en openbaar vervoer zijn. Als dat er niet is, is de ervaring van mevrouw Dijenborgh, 25 jaar werkzaam bij Vluchtelingenwerk, willen statushouders weg. Dat mogen ze ook, want het zijn burgers met dezelfde rechten en plichten als elke andere burger in Nederland. Als ze zich inschrijven bij Wonion is de wachttijd voor een woning gemiddeld een half jaar. Zulke snelle wisselingen van vluchtelingen maakt de maatschappelijke haalbaarheid kleiner, mevrouw Dijenborgh zegt hierover: ‘Een regelmatige wisseling van vluchtelingen in de dorpen zal het draagvlak voor het helpen bij de integratie door de dorpsbewoners niet bevorderen.’

De gemeente hoopt dat de vluchtelingen een tijd rust hebben en toekomen aan inburgering. Voor de statushouders begint het leven echter gelijk nadat ze naar de noodwoningen verhuisd zijn: er moeten boodschappen gedaan worden, ze zullen naar de inburgeringscursus moeten, naar Vluchtelingenwerk, wellicht naar de gemeente of de huisarts. De gemeente ziet als belangrijkste vervoermiddel de fiets. Niet iedere vluchteling kan fietsen, en ze kunnen het ook niet allemaal

leren, volgens mevrouw Dijenborgh. Openbaar vervoer naar bijvoorbeeld het gemeentehuis in Gendringen duurt een uur en kost € 5,69. (bron 9292.nl) Naar Vluchtelingenwerk in Ulft 57 minuten en kost € 5,40. Naar de supermarkt in Varsseveld 14 minuten en kost €2,50. Dit alles per persoon en enkele reis. Vluchtelingen beginnen met een bijstandsuitkering, dus de extra vervoerskosten zullen een grote aanslag zijn op hun budget. De gemeente hoopt op hulp van de noabers, maar hopen op hulp lijkt ons veel te vrijblijvend en onzeker. (Vragen van Sinderens belang, antwoord vraag 22)

In dezelfde vragen van Sinderens Belang staat bij het antwoord op vraag 47: ‘Het huisvesten van statushouders wordt uitsluitend gedaan vanuit humane overwegingen.’ Is plaatsen van vluchtelingen in Sinderen en Netterden wel zo humaan? Naast Vluchtelingenwerk denken ook wij dat het gebrek aan voorzieningen en openbaar vervoer een extra drempel in de integratie is, en dat weten we vooraf al. Dit vinden wij niet humaan. Laten we de opmerkingen van een specialist serieus nemen en vooraf kijken wat er moet gebeuren om het welbevinden en de integratiemogelijkheden van de toekomstige statushouders in Sinderen en Netterden zo optimaal mogelijk te maken.

De gemeente, Wonion, Vluchtelingenwerk en bewoners gaan de eerste week van juli overleggen hoe de problemen in Sinderen en Netterden opgelost kunnen worden. Dit is ná de raadsvergadering van 30 juni waarin besloten wordt dat er statushouders in o.a. Sinderen en Netterden komen. Dit lijkt ons de verkeerde volgorde. Logisch is om éérst te kijken welke oplossingen er nodig zijn en dán pas te beslissen of het kan in Sinderen en Netterden. Wij vragen daarom de raadsleden Sinderen en Netterden naar fase 2 te verplaatsen, zodat er meer tijd is om oplossingen te zoeken.

Dat mevrouw Dijenborgh van Vluchtelingenwerk spreektijd vroeg om bovengenoemde problemen bij de raadsleden onder de aandacht te brengen is een teken aan de wand, de bezwaren van Vluchtelingenwerk raakten in de projectgroep ondergesneeuwd. Laten we dat niet nog eens gebeuren en éérst oplossingen zoeken en pas als die er zijn instemmen met statushouders op Sinderen en in Netterden.

Met vriendelijke groet,

Richard Klompenhouwer
Alice Weening
Aaltenseweg 18
7065 CA Sinderen

Richard Koster
Melanie te Kaat
Aaltenseweg 23
7065 CA Sinderen

Transcriptie van de bezwaren van Vluchtelingenwerk bij de plaatsing van statushouders in Sinderen en Netterden 16 juni 2016 raadscommissie Maatschappelijke Ontwikkeling

Ik ben Tanja Dijenborgh, ik ben teamleider bij Vluchtelingenwerk Oost-Nederland in Oude IJsselstreek. Ik ben nauw betrokken geweest en heb in de projectgroep gezeten die bezig is met de huisvesting van de extra statushouders. Ik ben bij een aantal bewonersavonden aanwezig geweest en bij informatieavonden.

Er gebeuren mooie dingen en wij ondersteunen de komst van de extra vluchtelingen, heel mooi dat de gemeente dit ook wil, en toch hebben we een paar kanttekeningen. Die wil ik aan u voorleggen. Dan gaat het om de bezorgdheid die we hebben ten aanzien van het welbevinden en de integratiemogelijkheden van de toekomstige vluchtelingen in Netterden en in Sinderen. Dit heeft te maken met 2 aspecten: er zijn weinig tot geen voorzieningen en deze kernen, en er zijn geen openbaar vervoersvoorzieningen.

Het eerste punt: dat betekent dat mensen voor boodschappen, middelbaar- en inburgeringsscholen, zorgverleners, de gemeente, Laborijn, vrijetijdsbestedingen, vluchtelingenwerk, en alle overige instanties het dorp uitmoeten. En niet alle voorzieningen liggen erg dichtbij.

Dit brengt ons op het tweede punt: het ontbreken van openbaar vervoersvoorzieningen in deze dorpen zal naar verwachting menig toekomstig vluchteling aldaar voor problemen stellen. Ze komen er wonen zonder fiets, hebben meestal niet zo veel geld om een goede fiets te kopen, kunnen ook lang niet allemaal fietsen als ze komen, en er zijn mensen die het ook niet meer gaan leren: omdat ze te oud zijn of te bang zijn.

Waar autochtone bewoners in dorpen vrijwel allemaal beschikken over een auto, doen vluchtelingen dit vrijwel nooit als ze een leven opstarten in Nederland. Hun rijbewijs uit thuisland is nog een half jaar geldig, dus ze moeten eerst een Nederlands rijbewijs halen, wat duur is en niet eenvoudig als je nog geen Nederlands spreekt. Dus voor wie een auto wil en kan aanschaffen, duurt het doorgaans wel enige tijd alvorens ze die hebben.

Degenen die geen auto hebben, zijn doorgaans in de beginperiode of langdurig aangewezen op openbaar vervoer. Maar: aangezien Sinderen en Netterden alleen een buurtbus en een dorpsauto hebben, wordt het voor vluchtelingen niet

eenvoudig te komen bij de voorzieningen waar ze moeten zijn en waar ze willen zijn. Er zijn geen regelmatige diensten, het is duur en al met al beperkt het hun zelfredzaamheid.

Aan de bewoners uit Sinderen en Netterden zal het naar verwachting niet liggen. Op de informatieavonden en bewonersavonden hebben ze zich kritisch opgesteld, en ook bovenstaande bedenkingen geuit. Maar er hebben zich in beide dorpen mensen gemeld die de vluchtelingen willen helpen met de integratie. Maar dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat zij de mogelijkheid hebben en bereid zijn om de vluchtelingen telkens naar allerlei voorzieningen te brengen met hun auto. Iedere dag naar school, naar de inburgeringsschool. Bovendien is deze afhankelijkheid naar verwachting voor de meeste vluchtelingen ook niet wenselijk.

Hoe dit op te lossen of de problemen te verlichten weet Vluchtelingenwerk niet precies. Mensen die kunnen fietsen of fietsen kunnen leren, zouden ondersteund kunnen worden om een goede fiets te kopen. Mensen die niet kunnen fietsen of niet kunnen leren fietsen zouden ondersteund kunnen worden met een tegemoetkoming in de extra reiskosten, alhoewel dat niet de beperkte openbaar vervoersvoorzieningen opheft.

Vluchtelingenwerk acht de kans groot dat vluchtelingen vanwege bovenstaande beperkingen weg willen uit Sinderen en Netterden. Die mogelijkheid hebben ze ook want ze mogen zich gewoon weer inschrijven en verhuizen, en dan komen er weer andere vluchtelingen in die woningen. Deze treffen vanzelfsprekend dezelfde situatie.

Een regelmatige wisseling van vluchtelingen in de dorpen zal het draagvlak voor het helpen bij de integratie door de dorpsbewoners niet bevorderen. En we hebben wel te maken met een kwetsbare groep: de vluchtelingen. Ze komen uit oorlogsgebied en/of hebben vervelende situaties meegemaakt, trauma’s opgelopen, ze zijn gevlucht om in veiligheid te kunnen leven, en ook in vrijheid, om een nieuw leven op te kunnen bouwen. Dat zal niet hetzelfde zijn als in hun eigen land, maar hopelijk wel zo goed mogelijk.

De gemeente heeft uit oogpunt van spreiding over de gemeente en snelle beschikbaarheid van deze locaties, onder andere, gekozen voor de woningen in Netterden en Sinderen. Vluchtelingenwerk vind het prima uitgangspunten, maar heeft op basis van bovengenoemde bedenkingen wel bedenkingen bij de woningen in deze dorpen.

Hierna vragen van de verschillende politieke partijen uit de commissie Maatschappelijke Ontwikkeling aan mevrouw Dijenborgh van Vluchtelingenwerk.

-Vraag van Dhr. Canter Cremers D66: Er ligt nu een aktieplan voor ons, waarin de statushouders worden verdeeld over de verschillende kernen. Ik verkeerde in de veronderstelling dat Vluchtelingenwerk daar zelf ook over meegedacht heeft. Klopt dat?

-Antwoord mevr. Dijenborgh: Ja, Vluchtelingenwerk heeft ook in de projectgroep zitting gehad, maar tot nu toe is het nog een beetje een sluitpost elke keer geweest op de agenda want er is natuurlijk heel veel gepraat over de woningen: waar komen de woningen precies te staan, hoe komen ze eruit te zien. Dat zie je ook op die informatieavonden of die bewonersavonden, het gaat niet zozeer over de integratie, het gaat over het eerste stuk: waar komen ze te wonen, in welke woningen, hoe moeten die woningen eruit zien. Wat ik nu heb voorgelegd is wel elke keer door Vluchtelingenwerk ingebracht, maar ik zou het ook graag aan u mee willen geven.

-Dhr. Canter Cremers D66: U zegt: “ik zie toch moeilijkheden voor de integratie van de vluchtelingen wanneer zij gehuisvest worden in deze 2 kernen.” Als zij gehuisvest worden in de andere kernen zoals Varsseveld, zoals Terborg, ziet u dan veel minder problemen?

-Antwoord mevr. Dijenborgh: Ja, de problemen die wij hier hebben voorgelegd: weinig tot geen voorzieningen in deze kernen, die voorzieningen zijn er veel meer in Varsseveld en Terborg zoals u noemt. En geen openbaar vervoersvoorzieningen, dat is ook niet een probleem in Varsseveld en Terborg.

-Vraag van Dhr. Tekinerdogan CDA: In mijn interpretatie zou het wellicht ook zo kunnen zijn dat de statushouders snakken naar een stukje veiligheid en rust. En die rust vind je eerder in een kleine kern dan in een grote stad bijvoorbeeld. En de begeleiding van 8 maanden zou ze dan toch moeten voorbereiden op het echte leven in Nederland, dat komt pas later. In de eerste fase zou, naar mijn mening, dus die hectiek en die angst en die trauma’s die ze dan hebben doorstaan, toch veel beter verwerken in een kleine kern met alle begeleiding eromheen. Wat is uw gedachte daarover.

-Antwoord mevr. Dijenborgh: Ik denk: net als voor ons Nederlanders is dat voor iedereen verschillend waar ze het liefst willen zitten, waar ze het best tot rust kunnen komen. Maar feit is dat er ieder dag wel brood moet komen, dat mensen naar school moeten, dus dat speelt vanaf het begin. We kunnen niet zeggen: we laten ze eerst in de dorpen tot rust komen en daarna begint het echte leven. Het leven begint vanaf het moment dat ze hier komen wonen.

-Vraag van mevr. Hofs, Lokaal belang: Dank u wel voor de informatie. U geeft aan: het is besproken in de werkgroep. In hoeverre is er met het college ook over gesproken dat de bezwaren die u hebt aangegeven, dat die ook geventileerd zijn en hoe daar verder mee omgegaan is.

-Antwoord mevr. Dijenborgh: Ik heb dit in de projectgroep geuit.

-Vraag van mevr. Hofs Lokaal belang: Ingebracht maar er is verder geen reactie op gekomen?

-Antwoord mevr. Dijenborgh: nee…, ja, we hebben er over gepraat in de werkgroep, maar uiteindelijk is het besloten dat Netterden en Sinderen wél als locaties naar voren gebracht worden.

-Vraag van Dhr. van de Beek PVDA : Hartelijk dank voor de toelichting. Interessant is wat u zegt: er zijn te weinig voorzieningen in die kleine dorpen, voor mij is dan belangrijk…. Kijk, natuurlijk, er zijn allerlei overleggen geweest, en volgens mij zou ik hier een reactie van de wethouder op kunnen vragen, hoe denkt dit college hier nu over als je dit verhaal hoort.

Antwoord van de voorzitter: Dat is een vraag die hierna gesteld kan worden.

-Vraag van Dhr. van de Beek PVDA : Dan kan die nu vast genoteerd worden.

-Vraag van Dhr. Vesters SP: Is dit verhaal wat u nu verteld, gebaseerd ook op ervaringen elders of is het heel specifiek voor Sinderen en Netterden?

-Antwoord mevr. Dijenborgh: De ervaringen liggen nog niet in Sinderen en Netterden want er zijn nog nooit vluchtelingen geplaatst. Ik werk zelf 25 jaar bij vluchtelingenwerk, heb veel ervaring op andere plekken. We weten natuurlijk niet of dit gaat gebeuren, ik zou van harte willen hopen dat het allemaal goed gaat, maar ik heb dit vaker gezien. En ook in de grotere kernen in de Oude IJsselstreek en in andere landelijk gemeentes zal ik maar zeggen, is mijn ervaring dat vluchtelingen daar eerder weg willen dan uit de stad.

De volledige vergadering waarin mevrouw Dijenborgh sprak is terug te zien op: http://raad.oude-ijsselstreek.nl/Vergaderingen/Raadscommissie-Maatschappelijke-Ontwikkeling-MO-1/2016/16-juni/20:00 klik op nr 7. Mevrouw Dijenborgh is vanaf 4:45 te zien.